คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๔๙/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกือบทุกฉบับที่มีมาในอดีตและฉบับที่ได้รับความเห็นชอบ ในการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งจะประกาศใช้เป็นกฎหมายสูงสุด ของประเทศในเร็ว ๆ นี้ ต่างบัญญัติรับรองว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนาและมีเสรีภาพ ในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน ดังนั้น รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดแนวนโยบาย แห่งรัฐว่า รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ซึ่งในประวัติการปกครองของประเทศไทย พระมหากษัตริย์และทางราชการได้อุปถัมภ์บำรุง และอารักขาคุ้มครองศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู และศาสนาชิกข์เสมอมา ประชาชนมีเสรีภาพในการนับถือ การปฏิบัติพิธีกรรม ตลอดจนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของทุกศาสนา การละเมิดศาสนวัตถุ ศาสนสถานอันเป็นการเหยียดหยามศาสนาของหมู่ชนใด การก่อความวุ่นวายในเวลามีพิธีกรรม และการแต่งกาย หรือใช้เครื่องหมายของศาสนบุคคล โดยมิชอบย่อมเป็นความผิดตามกฎหมาย แม้แต่การละเมิดจารีตประเพณี ทางศาสนาใด ๆ ก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่สังคมตำหนิติเตียน หากผู้กระทำเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมมีความผิดทางวินัย นอกจากนั้น ยังเป็นที่ยอมรับว่า ศาสนาทั้งหลายต่างก็มีอิทธิพลเกื้อกูลวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย แม้แต่บรรพชนไทยในอดีตที่มีส่วนในการรักษาเอกราชอธิปไตย และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ก็ประกอบด้วยศาสนิกชนที่แม้นับถือศาสนาต่างกัน แต่ก็ไม่มีปัญหาความแตกแยกเพราะมีจิตใจยึดมั่นในความเป็นชาติไทยร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ประเทศชาติกำลังต้องการความรู้รักสามัคคี ความปรองดอง และการปฏิรูปประเทศเพื่อไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อย และความร่มเย็นเป็นสุข ส่วนศาสนาก็มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณงามความดีและคุณธรรมที่ก่อให้เกิดความสงบร่มเย็น แต่กลับมีบางฝ่ายนำความแตกต่างอันเป็นปกติของสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาขยายความ หรือบิดเบือนให้เป็นความขัดแย้งในหมู่ศาสนิกชนทั้งที่ศาสนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเพราะเกี่ยวกับ ความเชื่อความศรัทธา ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชนในชาติ จึงสมควรกำหนดมาตรการเพื่อประโยชน์ ในการปฏิรูป ความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ และการป้องกันการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลาย ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ การอุปถัมภ์และคุ้มครองทุกศาสนาอันเป็นที่ยอมรับของทางราชการและประชาชนชาวไทย และการส่งเสริมศาสนิกชนทั้งหลายให้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศ การสร้างความสามัคคีปรองดอง และการปฏิรูปประเทศโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและหลักธรรมคำสอนทางศาสนาเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานของรัฐ
- ข้อ ๒ ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา โดยที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนาตามแบบเถรวาทมาช้านานดังที่วัดวาอาราม พระภิกษุ การประกอบพิธีของทางราชการ บทสวดมนต์ การศึกษา การเผยแผ่ ตลอดจนการจัดการปกครองคณะสงฆ์ล้วนเป็นไปตามแบบเถรวาท มานานหลายศตวรรษ จึงให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา และการเผยแผ่หลักธรรม คำสอนที่ถูกต้องตามแนวทางดังกล่าวเพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา สอดคล้องกับความเลื่อมใสศรัทธา ของผู้ที่นับถือศาสนาตามแบบนั้น ๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

ในส่วนของการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาตามแบบมหายานไม่ว่าจะเป็นจีนนิกาย อนัมนิกายหรืออื่นใด ซึ่งได้รับการอุปถัมภ์คุ้มครองจากรัฐตลอดมา ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุน การศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนที่ถูกต้องตามแนวทางดังกล่าว เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา สอดคล้องกับความเลื่อมใสศรัทธาของผู้ที่นับถือศาสนาตามแบบนั้น ๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

- ข้อ ๓ ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนาอื่น ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู และศาสนาซิกข์ ซึ่งได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและรัฐได้ให้การอุปถัมภ์ คุ้มครองตลอดมา ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา และการเผยแผ่หลักธรรมคำสอน ที่ถูกต้องตามแนวทางในแต่ละศาสนาดังกล่าวเพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา สอดคล้องกับ ความเลื่อมใสศรัทธาของผู้ที่นับถือศาสนานั้น ๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
- ข้อ ๔ ให้สำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สถาบันการศึกษา ด้านศาสนา องค์กรปกครองคณะสงฆ์ องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ ที่ทางราชการรับรอง ร่วมกันกำหนดมาตรการ และกลไกในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ของศาสนิกชนของทุกศาสนา การนำหลักธรรม คำสอนทางศาสนามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปประเทศ เช่น การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ การมีธรรมาภิบาล ความชื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคีปรองดอง การสร้างสังคมสันติสุข และกำหนดมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นดังกล่าวในข้อ ๓ ตลอดจนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ชาวต่างชาติเกี่ยวกับข้อพึงปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติในเรื่องทางศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีภายในสามเดือน

- ข้อ ๕ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรมการศาสนารายงานความก้าวหน้า ในการดำเนินการตามคำสั่งนี้ พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางแก้ไขให้นายกรัฐมนตรีทราบ ทุกสามเดือน
 - ข้อ ๖ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ